

Mirovni pas med Nemci in Rusi

Poljska pridno zbira baltičke države v zvezo nevtralnih držav

VARŠAVA, Poljska. — Bečko potovanje v Rigo spremljajo v diplomatskih krogih z največjo pozornostjo. To je namreč že tretje potovanje znanega ministra Poljske med baltičke države. Najprej je bil v Stockholmu na Švedskem, zatem je obiskal Tallin v Estoniji, sedaj je v Rigi v Letonski.

Pred Beckom je obiskal iste države — in tudi še Finsko — poveljnik generalnega štaba poljske armade general Stachiewicz, trgovinski minister Roman pa se je pravkar vrnil iz obsežnega potovanja po Baltičkih državah. Beck je na potu v Rigo obiskal tudi prestolnico Litve Kaunas in je bil to po 20 letih prvi obisk poljskega državnika v Litvi.

V diplomatskih krogih nočejo popolnoma verjeti uradnim izjavam poljske vlade, češ, da so ti obiski nekaj naravnega in da Poljska noče zbirati okrog sebe neke skupine nevtralnih držav, ki bi segala od Balskega morja do Črnega morja in bi objemala vse skandinavske in baltičke države. Poljsko ter Romunijo — in morebiti celo še Madžarsko. Poljski uradni ljudje pravijo, da to ni res, da Poljska noče nobenih blokov, da je proti vsaki porbi med ideologijami, toda izredno podprtano delovanje poljske diplomacije na baltičkem prostoru in nezneskih krogov ne more prepričati o tem, da se Poljska zares ne trudi, da bi med veliki dve nasprotujoči si sili, to je Nemčiji in Rusiji, postavila nepreohodno zvezo nevtralnih držav, tako, da bi med Nemčijo in Rusijo nikoli ne mogli priti

do oboroženega spopada, ki bi bil le mogoč na hrbtu poljskega naroda in baltičkih držav.

V čast poljskega zunanjega ministra Becka je bilo 14. julija svečana večerja in pri tej priliki je imel zunanji minister Munters govor, v katerem je med drugim dejal:

Letonska zunanja politika se opira zmeroma na dve načeli. Mir in mednarodno sodelovanje ter organska priiugitev zahtevam regionalne politike. Danes se držimo teh načel bolj kot kdaj prej, posebno v takem mednarodnem položaju, ki ne dopušča prevelikega optimizma. Naše delo ima v prvi vrsti cilj, da zbere naše lastne moči, ki bi z njimi zavarovali svobodo naših odločitev. Poleg tega iščemo skupne poti z onimi državami, ki imajo v zunanji politiki iste cilje kakor mi. Trudimo se tudi, da bi se izognili vsega, kar bi nas moglo potegniti v kak spor, ki nima z našimi življenjskimi interesi nič skupnega. Razumljivo je, da gre tako naša politika vzporedno s poljsko zunanjo politiko. Mojam poudariti, da naši skupni pogledi na mednarodno politiko kakor tudi sklepi, ki smo jih na tej osnovi v teku zadnjih let storili, popolnoma omogočajo in olajšujejo razumevanje in sodelovanje med našima dvema državama. Poljska je velika sila na Baltiku, začetnik neodvisne zunanje politike, ki nasprotuje blokom vsake vrste ter je zato v naši državi zmerom uživala veliko spoštovanje in želje do prirsčnega prijateljstva. V nadaljnem delu svojega go

vo v nadaljnem delu svojega govoru se je minister Munters spominjal borb, katere sta bili vojski obeh držav skupaj in s katerimi je za vedno zvezano ime maršala Pilsudskega.

V odgovor na to zdravico je poljski zunanji minister Beck med drugim dejal:

— Prijateljstvo, ki veže naši dve državi je trajno in toliko bolj pomembno in dragoceno, ker bo tako za naprej tudi ostalo. Dobri odnosi med sosedi so važen činitelj v mednarodnem življenju. Ko ustvarjamo ozračje prijateljstva in zaupanja v neki odmerjeni zemljepisni celini in o prispevam k političnemu pomirjenju ter poglobljanju razumevanja za naše življenjske interese, koristimo obenem tudi razvoju mednarodnega sodelovanja. Letonska politika, ki se zaveda svojega narodnega življenja, je zvesta idealu nezavisnosti. Zaradi tega bo imela zmeraj ob strani Poljsko pri vseh naporih, da ustvari svoje cilje.

Nato se je zunanji minister Beck najpovoljnee izrazil o izdih razgovorov, ki jih je imel z letonskimi državniki:

— Sklepajoč iz srečnih izkušenj v preteklosti in upoštevajoč sedanje stanje stvari upam, da bo tudi v bodočnosti pomenil razvoju stikov med Poljsko in Letonijo trajno korist za utrditev položaja obeh držav, prijateljstva med njima ter bo še bolj tesno in prijateljsko povezal med seboj vse države na obali Baltičkega morja.

Poljski zunanji minister Beck je tudi obiskal več predstavnikov oblasti, nakar je položil vence na grob letonskih junakov.

SINOVA FRANCA FERDINANDA V KONCENTRACIJSKEM TABORU.

Veliki evropski listi poročajo, da sta v znanem koncentracijskem taborišču Dachau poleg drugih vodilnih oseb bivše Avstrije tudi dva sinova pokojnega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, prince Ernest in Maks Hohenberg. Maks Hohenberg je bil znan kot oster nasprotnik nacionalnega socializma. Še par dni pred priključitvijo Avstrije je vzbudil pravo senzacijo, ko se je ob pogledu na Hitlerjevo sliko v neki dunajski izložbi tako razburil, da je sam razbil šipo na izložbi. Njegovi internaciji se zaradi tega nihče ne čudi. Ni pa znano, zakaj je interniran tudi njegov brat Ernest, o katerem v zvezi s politiko v javnosti ni bilo čuti.

OBRAČUVANJE MED GANGSTRI.

Na terasi neke kavarnе v Cannesu so umorili znanega pariškega gangsterja Henryja Maguina, imenovanega "De De le Parisien." Sodijo, da so razbojnika zabodli maščevalci gangstra Stefanija, ki ga je umorila Maguinova topla pred dvema letoma v Parizu. Zločin, ki je izvršil umor, je pobegnil v avtomobilu v smeri proti Nicei.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseod naše dolgotrajne skrbnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Čisto se upne obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vas, bodisi prednje za povratna dovoljenja, potni lista, vizaje in sploh vas, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljanj naj se odločajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT. Tudi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste počeli in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GLASUJTE V "GLAS NARODA"

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem
stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najboljših prestih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali.
Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca.
Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika.
Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Eđinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj."
Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberškega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljšje sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših ertic.
Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku.
Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti.
Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizano, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže.
Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda.
Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srca nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krot.
Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših ertic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljljve po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev.
Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.
Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske.
Cena \$1.50

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (263 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih ertic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja.
Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost zivi.
Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj ertic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebna zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značajji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa počita iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal.
Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Višoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini.
Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenski Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske.
Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj zivi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeli.
Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca.
Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem.
Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živeo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom.
Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca.
Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledede kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUCHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša izdaja — 728 strani.
Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

PERZYNSKI:

TERMINOLOGIJA

Ponavljam tu doslovno zgodbo, ki sem jo slišal slučajno v vsogone iz ust vrlega sopotnika. Ali se spominjate časov iz leta 1906? Mi smo to imenovali rusko revolucijo, a bil je to njen prvi ostanek. Tedaj sem stanoval na vasi. Nekega večera se pripeljejo pred hišo stirije tovorni vozovi. Banditi, dve sto potepuhov, ki so bili zakrknani in oboroženi z browningi. O kakem odporu sploh misliti ni bilo mogoče. Kdo bi nas pa sicer tudi branil? Služinčad? Ne rekel bi dvakrat, da bi bila v dogovoru z banditi. Treba se je bilo vdati, kako so nam jemali denar, dragocenosti in celo sobno opravo. Tako spokojno so vam gospodarili, ko da ne ropajo, ampak da se selimo. Nazadnje pa mi še maloda niso prestrelili glave. Kaj mislite, zakaj? Ko so že vsa brkarijo iznosili iz stanovalja, se nisem mogel vzdržati, da ne bi jeknil: "Ljudje božji, kako morete tako nekristjansko ropati tako brezbožno?" Nato pa eden banditov kar skočil k meni in mi kar kratko malo začne vihteti browning na glavo. "Kako ropati, kaj ropati? To ni rop, samo ekspropriacija!" Čudež je bil, da sem odnesel zdravo kožo. Nesreča je hotela, da sem imel doma večjo vsoto denarja, zato sem to ekspropriacijo dolgo pomnil. Toda naučil sem se, da kraje ni mogoče imenovati kraje. In to so in nekaj mesecev pozneje v Varšavi na ulici vzeli denarico, mi še na misel ne prišlo, da so me okradli. "Ekspropriacija!" Komaj da se revolucija polegla, že je buknila vojska. Nekega dne se pripelje pred hišo oddelek vojakov. Odpeljejo mi živino iz hleva, konje iz konjičnice, pobero perilo, odeje, opravo, celo srebrnino. Čemu je bila vojska v vojski srebrnina, tega še danes ne razumem.

Nisem se mogel zadržati, jeknil sem: "Gospoda, to se pravi ropati!" Nato pa ti kar skoči častnik k meni in začne kar mahati s sabljo nad glavo: "Kaj ropati, kako ropati? To je rekvizicija!" Grozil mi je, da me bo dal pri priči obesiti pred hišo. Že sta me dva vojaka zgrabila za roke, da me odvedeta na vejo. Od osuplosti sem omedel. Ko sem odprl oči, vojakov že ni bilo več. Očividno so mislili, da sem umrl, in da me ni vredno obešati. Potem vem, da je bil pravi čudež, kako sem odnesel zdravo kožo. Seveda me je to spametovalo. Od takrat se nisem upiral, če so mi kaj vzeli. Trudil sem se, da bi zgubo bagateliziral. "Malenkost — rekvizicija!" Toda to so bili že nemški časi in veste, kako so znali Nemci rekvirati — tako, da se mi je nazadnje življenje prikratilo. Ozlovoljen sem se in vrnil posestvo. Že sumo mislili oditi v Varšavo, tolažil sem se, da bom rešen vseh vaških skrbi, ko se nepričakovano pojavi pri meni vrhovni stražnik z žendarmenije. "Plačajte prosim, deset tisoč!" Nisem se mogel premati, da ne bi jeknil: "Pa to je razbojništvo na lepem, pri belem dnevu." On pa kar plane padme, kar z ročno granato mi začne zamahovati pod ons: "Kakšno razbojništvo? Kako se upate tako izražati? To je kontribucija..." Skazalo se je, da so v okolici neke izvršili nekak zločin in oblasti so nam vsem naložile kontribucijo. Dobro, naj bo — kontribucija, to je nekaj drugega. Brez obojavljanja sem plačal. Doprimo v Varšavo. Vedeti morate, da so mi vsoto, ki sem jo dobil za posestvo, izplačali v ruski valuti. Grem zmenjat in

v banki mi ponudijo okrog sto mark za sto rubljev. Kri mi je udarila v glavo. "Toda to se pravi krasti!" Bankir pa kar skoči k meni, in mi kar začne žugati z buciko, s katero je vbačal bankovce. Da se nisem o pravem času umaknil, kdo ve, če bi mi ne iztaknil očesa. "Kako anorete tako nesramno govoriti? To ni nikakva tatvina, to je samo devaluacija!" Ekspropriacija, kontribucija, rekvizicija, devaluacija! — Nihče se me ni nikdar v življenju okral, a vendar sem ob vse. Zadržal sem se napravil z ženo in otroki v gledališče. V najožjih takratnih razmerah je bilo blazno, dovoljevati si tako potratu, toda težko je pridejo trenotki, da človek ne šteje do zaupnega bledca, samo, da se razvedri in vsaj za dve ali tri ure pozabi na skrbi. Vrnemo se okoli enajstih in v salonu zaslišim nekak šum. Planem noter in ugledam zamazanega potepuha, ki mi nekaj pleni okrog pisalnika. Hvala Bogu, da sem dosti močan. Brž, ko sem ga zgrabil in stisnil za vrat, je fant pozelenel. "Kaj delaš tu, lopov ti?" On pa nato: "Kriest sem prišel, prosim." In mislite si, kakor hitro sem to slišal, kakor hitro sam ugledal človeka, ki mi je preprosto, na krščarsko povedal, da krade me je tako ganilo, da sem ga začel poljubljati in objemati. Saj me razumete, kaj ne? Vi sami bi na mojem mestu tako ravnali, toda drugi so razglašili, da sem zblaznel — je končal moj sopotnik s tpičkim vzdihom. NAJHUIŠI SOVRAZNIKI KNJIG. Najhujši sovražniki knjizevnosti so knjižne žuželke. Koliko morejo ta majena, včasih le z drobnogledom vidna bitja, požreti lepih in znanstvenih knjig, si človeška pamet sploh ne more predstavljati. Izračunali so, da se te žuželke od leta do leta uničile več knjig kot voda in ogenj skupaj. Treba je le, da kdaj bolj natančno preiskujemo, kakšna usoda je doletela velike knjižnice davnega starega veka, tako na primer neskončno bogato špansko knjižnico kordovskih vladarjev, ki je obsegala 400.000 zvezkov rokopisov. Poglavitni krivci, najhujši uničevalci neprecenljivih rimskih, grških in arabskih rokopisov je bil mrčes, ki je stoletja dolgo pridno uničeval na dragoceeniše zaklade svetovne književnosti in jih bo brez dvoma še nadalje uničeval. Mrčes je požrl celotno književnost kulturnih narodov Srednje Amerike. Pa ne samo teh krajev, marveč tudi vseh trooskih dežela, ker je ondodno že čez nekaj let nečitljive, prav posebno nevarne knjižne žuželke. Nekateri kraji v Afriki sploh ne morejo imeti kake knjižnice, ker postanejo knjige že čez nekaj let nečitljive, prav tako listine, ki niso vložbene v kamen. Znano je, da časopi-ov, ki so dosti čitani, ni moči čez več desetletij brati. Da bi to preprečili, dajejo izdajatelji velikih listov svoje arhivne izvede tiskati na posebno prelepano platno. A tudi to ni zadostna obramba. Knjige, ki so tiska-

Prijateljska pogodba med Francijo in Turčijo

Besedilo dogovora, ki ureja odnose med obema državama

Francosko zunanje ministvo je objavilo besedilo francosko-turške prijateljske pogodbe od 4. julija 1938. Pogodba vsebuje naslednje določbe: 1. Pogodbeni stranki se zavzeta, da ne bosta sodelovali pri nobenem političnem ali gospodarskem dogovoru in pri nobeni kombinaciji, ki bi bila naperjena proti eni izmed njih. 2. Če bo ena izmed pogodbene kljub svoji miroljubnosti napadena od ene ali več držav, ne bo druga pogodbenica nudila v času konflikta nobene pomoči. 3. Obe stranki, ki sta zainteresirani tako na ohranitev splošnega miru kakor varnosti na vzhodnem Sredozemskem morju, se bosta medsebojno posvetovali o izvedbi svojih obveznosti in si bosta med seboj priznala v ta namen potrebne olajšave, kakor hitro bo nastal položaj, ki bo omogočil izvedbo jamstvenih obveznosti na podlagi jamstvene pogodbe o teritorialni nedotakljivosti aleksandretskega sandžaka od 24. maja 1937. 4. Splošna razsodišna pogodba se bo porabljala v meri, kakor je bila vporabljena v trenutku podpisa sedanje pogodbe med obema pogodbenimi strankama, tudi za čas trajanja te pogodbe ter bo določila metode za ureditev morebitnih nesoglasij in sporov. 5. Nova pogodba ne nadomestuje dispozicij, po katerih je določena za gotovo nesoglasja posebna metoda za ureditev vprašanj med obema strankama. 6. Nova pogodba se ne more tolmačiti v tem smislu, da bi omejevala naloge Društva narodov ali pa kršila obveznosti obeh strank na podlagi pakta Društva narodov. 7. Pogodba bo čimprej ratificirana ter bo stopila v veljavo z izmenjavo ratifikacijskih listin. Njena veljavnost je določena za 10 let. Če ne bo odpovedana šest mesecev pred potekom tega roka, se podaljša za nadaljnjih pet let. Obenem je bila objavljena tudi skupna izjava obeh vlad, ki prav, da sta se pogodbenici sporazumeli tudi o naslednjem: Uporaba statuta o aleksandretskem sandžaku in temeljnega zakona, ki ga je odobrilo Društvo narodov 29. maja 1937, se bo nadaljevala in sicer v duhu ankerskega dogovora, ki priznava premoč turškega elementa v aleksandretskem sandžaku, ki pa daje turški vladi po volji za izjavo, da vprašanje aleksandretskega sandžaka ne predstavlja za Turčijo nobene teritorialne zadeve. Med Turčijo, Sirijo in Libanom se bodo nadaljevale prijateljske in dobre sosedstvene razmere, ki so bile vzpostavljene z ankerskim dogovorom. Ta dogovor je bil podaljšan za leto dni. Poslednje določbe za končno ureditev optantskega vprašanja bodo odredene z novim protokolom. Sirijska vlada bo sedanji dogovor o gobrih osedstvih odnosih izpremenila v prijateljsko pogodbo med Turčijo, Sirijo in Francijo, kakor hitro ji bo mogoče. Razen tega je bilo sklenjeno, da se pričelo pogajanje za razvoj dobrih odnosov med Turčijo, Sirijo in Libanom. Francoska in turška vlada sta se končno sporazumeli, da bosta v kratkem sestavili pogodbo o naseljevanju francoskih državljanov Turčiji ter turških državljanov v Franciji.

Naročniki! Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprečno: 7. 25. 38 TO POMENI, da vam je naročnina potekla 25. julija, 1938 Pošljite pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov. GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

VAŽNO ZA NAROČNIKE Poleg naslova je navedeno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebno delo in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tur. druge naselbine, kjer je kaj naših vojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lantieri COLOMBADO: Pueblo, Peter Oulig, A. Sattler Walsenburg, M. J. Bayuk INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič ILLINOIS: Chicago, J. Bevk Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois) Joliet, Jennie Bumblich La Salle, J. Spelich Mascoutas, Frank Augustin North Chicago, in Waukegan, Mrs. Warkul MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec MICHIGAN: Detroit, I. Plankar MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. Lukar in Ely, Jos. J. Poshel Eveleth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vojak Hibbing, John Forje Virginia, Frank Hrvatinč MONTANA: Roundup, M. M. Pantan Washoe, L. Champa NEBRASKA: Omaha, P. Broderick NEW YORK: Gowanda, Earl Strubbe Lodi, Paul Frank Stein

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK 4 knjige, s slikami, 627 strani VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu s Goropa. — Družba En Nast. Cena \$1.50 KRIZEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kake sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jesidi. Cena \$1.50 PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena \$1.50 PO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju. Cena \$1.50 V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Cena \$1.50

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senc" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik? SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani VSEBINA: Iseljenci. — Yuma Setar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči. Cena \$3.50 WINNETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanč in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka. Cena \$3.50 ŽUTI 4 knjige, s slikami, 597 strani Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Cena \$1.50 Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SPREJEM HUGHESA V NEW YORKU

Ko se je vrnil Howard Hughes s svojimi tovariši s poleta okrog sveta, so mu priredili New Yorkani svečan sprejem. Slika nam kaže prizor, ko se je vozil po Broadway.

sedaj o Tem s Teboj zopet govoriti. Upam tudi, da si že vse premagal, kar je bilo kaj boleznega. Tvoje žene sploh še nisem poznal in zato ne vem, kako velika je Tvoja izguba. Toda, kot rečeno, to si že prenesel.

Upam, da bom zopet kaj kmalu kaj obširnega slišal o Tebi. Zelo me bo veselilo. Pa ne delaj mi nikake pridige — kajti tega imam že sam zadnje mesece dovolj. Cesar je še manjkalo, je pa pripomogla moja Katarina, četudi je sama zelo pogumno mnogo pripomogla, da je moj vodnjak usahnil.

Torej, še Ti se ne pripravaj z menoj, dragi bratranec, saj nič več ne pomaga. Moja žena Te pristrčno pozdravlja in ravno tako tudi Tvoj bratranec

Egon."

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

USODA CARJEVIH MORILCEV.

Pred 20 leti, 17. julija 1918, je bil Nikolaj II. poslednji ruski car, z vso svojo družino umorjen.

Kdor listaš po knjigi zgodovine, se ti včasih zazdi, da imaš pred saboj roman, dokler se slehniče le ne zaveže, da vsebuje vsakršno dejanje globoko pravičnost. To se najbolj očitno pokaže ob pogledu na usodo morilcev raznih državnih poveljarjev. Skoraj vsako stotletje ti radi kak tak zglede, zlasti pa doba francoske revolucije.

V tej dobi pa je za zglede strahotna žaloigra v Rusiji: umor carja in družine v Jekaterinburgu.

Saj ni bil le car, ki je postal žrtev nečloveške tolpe. Znano z njim so bili v kleti Ipatijeve hiše ustreljeni, pobiti in zaklani tudi njegova soproga, vsi njegovi otroci in poslednji zvesti služabniki.

Poglavitni krivci so: Sverdlov, Jurovski, Medvedjev, Bjeloborodov, Vojkov in Jakovljev. To je dokazala kasnejša preiskava sodnika Sokolova.

Sverdlov je bil svoj čas predsednik moskovskega eksekutivnega komiteja. Če bi bil res on tisti, ki je dal ukaz za umor carjeve družine ni bilo moči doznati. On sam je skušal zvaliti vso krivdo na svet iz Jekaterinburga. Vendar je doznano, da je vedel za načrt grozotnega zločina že prej in da ni mignil s prstom, kar bi bil iz lahka storil, da bi ga preprečil.

Drugi so bili tedaj vodilne osebnosti uralskega sovjeta. Kakor je priznal Sverdlov, so izdali oni ukaz za umor. Vseh pet se je neposredno udeležilo umora. Vodil jih je Jurovski. Jurovski je bil tudi tisti, ki je izstrelil prva dva strela iz samokresa na carja in prestolonaslednika in je s tem začel krvavo igro. Jurovski je pravi morilec carja. Vojkov je v drogeriji v Jekaterinburgu prikrbel tri steklenice žveplene kislina, ki so ž njó sežgali trupla umorjenih.

Šest ljudi, ki ne zaslužijo niti imena človek! Šest najbolj su-

rovih in najpodslejših morilcev, kar jih pozna svetovna zgodovina! Kakšna je njihova usoda?

Sverdlov je po umoru carja živel brezdelno in samotno v neki hiši izven Moskve. Nekega dne je bila hiša prazna. Sverdlov je bil izginil. Do današnjega dne ni bilo moči niti najmanjše sledi najti za njim.

Jurovski je imel delj časa v istem mestu noko manjvr dno službo. Mahoma so se pokazali znaki besnosti, pobesnel je večkrat in slednjič so ga odpravili v norišnico. Odtlej tudi o njem ni nobenega glasu več.

Medvedjeva so na Kolčakovo povelje ustrelili.

Bjeloborodova je doletela ista usoda, le da so ga ustrelili njegovi pristaši. V nekem velikem procesu v Moskvi so ga obsodili na smrt.

Vojkova, ki je bil nekaj časa sovjetski poslanik v Varšavi, je leta 1927 začel kroglja na ondnotnem kolodvoru; ustrelil ga je beloruski ubežnik Boris Koverla.

Jakovljev se je kot višji sovjetski uradnik na nekem in-

pekcijskem potovanju smrtno ponesrečil z avtom; vzrok nesreče je bil atetnat.

MED VOJNO IN MIROM V SPORTU.

Odpoved japonskih olimpijskih iger na zahtevo japonskih vojaških krogov ni presnetila bližnjih poznavecev boja, ki se je vlekel že leto dni med suhni točkami olimpijskih para- grafov in olimpijsko idejo; na ozemlju vojujoče se države ne more biti najlepša in najmočnejša manifestacija miru, olimpijskih iger. Tudi v tem boju je zmagala vojaška oblast, ki je kratkoma presekala gor- dijski voz in odpovedala ne samo olimpijske igre, temveč tudi svetovno razstavo v proslavo japonskega državnega jubileja. Na Japonskem je vojna in vse energije morajo služiti njej, za vse ostalo ne sme biti niti časa niti sredstev.

V mednarodnem svetu je prišla zaradi tega Japonska v mračno položaj. Pričakovalo se je, da bodo Japanci mandat za prireditve olimpijskih iger vrnili že aprila meseca na kongresu mednarodnega olimpijskega odbora v Kairu, toda japonski sportni krogi so vztrajali v svojem sklepu: da jih prisili še k večjim jamstvom, je sklenil kongres zahtevati od Japoncev posebne garancije, da bo svetovna razstava pravčasno zaključena in se bo odpi- pada glede na sedanje vojno stanje lahko izvedla nemoteno.

Rok za odgovor je bil do junija, do seje eksekutivne medna- rodnega olimpijskega odbora. Japanci so prinesli tudi te garancije, princ Čičibu, predsednik njihovega olimpijskega odbora jih je dal, kar je bilo sredstev za prireditve potreb- nih in jih ni država votirala dovolj, je dalo mesto Tokio in zasebniki. Toda kljub tem

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

Table with shipping schedules for various routes including Vercania v Trst, Hamburg, Cherbourg, Havre, Boulogne, Bremen, Genoa, and Amsterdam.

Advertisement for VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence za stajc: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

Table with shipping schedules for routes including Rex v Genoa, Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne, Paris v Havre, Queen Mary v Cherbourg, Roma v Genoa, Europa v Bremen, Stetendam v Boulogne, De Grasse v Havre, and Aquitania v Cherbourg.

Italijanska linija do Jugoslavije

PO GLADKI SOLNČNI JUŽNI PROGI "Solčni strani Atlantika" — Najhitrejša Direktna Služba

IZREDNA PRIŠTEDNJA PRI VOZNIH V TRETJEM IN TURISTIČNEM RAZREDU. Posebne izredne cene so le za omejen čas. Stroški za tja in nazaj so le 1 1/2 vožnje v eno smer pod pogojem, da se vrnete po 4 tednih svojega bivanja v Evropi. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta za podrobnosti.

Advertisement for Italian Line ships including Vulcania, Saturnia, Rex, C. D'Savoia, and Roma. Includes departure dates and contact information for the Italian Line.

jamstvom je prišla naknadno odpoved, ki daje sklepati, da so bili na Japonskem močni prikriti boji med mirolnim delom prebivalstva in med odločujočimi vojaškimi krogi, ki so slednjič prodrli s svojo zahtevo in riskirali nepovoljni utis v mednarodnem svetu. In to v trenutku, ko so bili zbrani že zadnji potrebni zneski za gradnjo vseh letnih in še manjkajočih zimskih olimpijskih naprav. Japonska je s tem za dolgo vrsto let izločena iz vrste kandidatov za olimpijske igre, le težko bo zopet mogla prodrati s svojo kandidatu- ro. A leta 1940 letne olimpijske igre bodo na Finskem. Finci imajo svoj stadion že zgrajen,

Advertisement for 'Naši Kraji' featuring a photograph of a lake and text describing a collection of 87 photographs of Slovenian domestic scenes. Price \$1.00. Publisher: KNJIGARNA "GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Nikdar nisem bil prijatelj varčevanja. Toda sedaj — Santa Maria — sedaj mora biti. Moji dohodki so postali tako skromni, da se moramo zelo omejevati. Meni to ne bi bilo toliko, ker sem nazadnje življenje vžival in tudi nisem preveč nejevoljen, da bo sedaj nastopila doba počivanja. Toda Katarina se zelo pritožuje. Njej je življenje v samotni, kot bi bila živa pokopana. Pa se mora vdati.

Včasih sem se norčeval iz te njene male dedščine, sedaj pa sem vesel, da jo imamo, ker nam ni treba živeti v majhnem stanovanju. K gradu spada nekaj posestva in tudi vinograd, ki pa je v najemu. Toda to nam ne donša več kot brezplačno sadje, sočivje, vino, ki ni slabo, in jajca in mleko. Tudi velik park, ki obdaja grad in ki je omejen z visokim zidom, spada k gradu. V njem rastejo ciprese, pinije in oljke in brez številna murv in cvetoči grmi, toda park je zelo divji, kar pa mi je všeč.

Katarina pa je zelo nejevoljna, ker mora izhajati z malim številom uslužbencev. Poleg stare sobarice Marijete, ki je stregla že njeni materi in se od nje na noben način noče ločiti, imamo samo še kuharico in služkinjo.

Iz bližnje vasi, ki je oddaljena skoraj dve uri, sem vzel v službo šestnajst let starega fanta, ki je zelo zmožen in izgleda lep v živju. Katarini bo za "srebrnega" služabnika — ker pa je naše srebro že precej skopnelo, bo moral opravljati še marsikatero drugo delo; mi bo na primer oskrboval konja za jahanje, kajti iz podrtje sem rešil saj enega konja za jahanje. V prostem času pa bo mogel za našo malo Eleno rezljati igrače in kaj drugega delati. Kot vidiš, sem v sebi odkril lastnosti organizatorja.

Z majhnimi sredstvi moram napraviti kar največ mogoče — zares — imam občutek, kot da nisem še nikdar v svojem življenju bil tako zadovoljen in srečen, koš sedaj. To pa menda je zaradi tega, ker so bila zadnja leta v Rimu strašna. Ena izguba je sledila drugi brez konec in kraja, nestrastnosti upnikov in Katarinino javkanje, če sem moral em kos za drugim prodati, da sem mogel zamašiti kako luknjo. Strašno je bilo, to Ti povem, in grad se ni po vseh bojih sedaj zdi kot otok miru. Ko bi bila Katarina tako zadovoljna kot sem jaz, se ne bi prav nič pritoževal.

Seveda ne stanujemo v celem gradu, ki ima neizmerno veliko sob, opremlili smo samo desno stransko krilo, ki je najnovejši prizidek k prvotnemu gradu. Mnogo pohištva je bilo še v gradu, nekaj smo pa tudi prinesli s saboj, seveda ne najdražjega, ker smo ga morali spraviti v denar.

Consistellijev grad nepravi zelo slikovit utis s svojimi štirioglatimi stolpi in z ovijajočimi se rastlinami poraščenimi zidovi. Iz njega je krasen razgled, ker leži na polovični višini hriba in kadar je popolnoma čist zrak, je mogoče z dobrim daljnogledom tudi videti zvonike Florence.

Oh, Dio mio! Katarina vsak dan gleda z daljnogledom v Florenco, ki ji je bila prej predolgočasna, ker se ji je zdelo samo življenje v Rimu kaj vredno, kadar nisva bila na potovanju. Njena lepota je tudi seveda v Rimu obhajala svoje zmagovalstvo. Toda med nama povedano, dragi Rudolf, višek njene lepote je bil dosežen, kajti Italijanke se zgodaj postarajo in uboga Katarina bi bila skoro že tudi v Rimu doživela britka razočaranja. Njena vloga kot lepa žena bi bila kmalu doigrana in v Rimu bi to tudi hujše občutila kot pa v samotni, in tukaj so be v mirnem življenju tudi dalje ohranila.

Sploh pa se staramo, dragi Rudolf, to že čutim na mnogih znakih. Zadnje čase me je zelo zdelalo. Palačo, ki sem jo pred svojo poroko kupil in opremlil, sem moral prodati na dražbi z vsem, kar je spadalo k njej, da sem mogel poplačati svoje dolgove. Tudi Katarinini nakit je bilo treba deloma prodati, ker smo morali denar naložiti, da moremo od njega saj dobivati skromne dohodke.

Hvala Bogu, sem v dobrih časih Katarino preskrbel z bogatim nakitom. Sicer je je veljalo majhno ometico, ko ga je morala dati, toda ni šlo drugače.

Ne vem pa, kako sem sploh prišel v te zadrege in sem v sramu mislil na Tvoje dobro mišljene opomine na dan moje poroke. Takrat je bil še čas — sedaj pa je prepozno. Toda ne godrnjam in sem se, kot rečeno, popolnoma vdal v novo življenje. Ina tudi svojo privlačnost. In moglo bi biti še mnogo hujše. Seveda bi rad svoje dohodke nekoliko povečal, da bi mogel Katarini in njeni hčerki Eleni nuditi kaj prijateljnosti. Resno sem o tem razmišljal, kako bi mogel za- služiti kaj denarja, toda umetnosti, v kateri se nisem nikdar vadil, se na starost ne morem naučiti.

Toda priša mi je misel, katero bi bilo mogoče izvesti: vzeti bi mogli kakoga stanovalec ali stanovalko. Prostora imamo dovolj. Zaradi Karatine bi rajši imel stanovalko. Mogoče boš Ti kaj vedel. Vem, da nemški stariši radi pošiljajo svoje hčere v inozemstvo in meni bi bilo kako mlado dekle najljubše, ker bi se mogli bolj prosto gibati, kot pa če bi bila v gradu kaka starejša oseba. Mlado dekle bi pri naši mali Eleni imelo tovarišico in se pri moji ženi ne bi mogla samo učiti družabnih običajev, temveč tudi francosčine in italijanščine. Oba jezika poleg nemščine popolnoma obvlada v besedi in pisavi. Katarina bi mogla tudi poučevati glasbo, ker je izvrstna igralka na klavir, jaz pa bi jo mogel poučevati v zemljepisju, zgodovini in slovstvu in mogoče tudi v jahanju in drugih stvareh.

Seveda bi morala biti hči dobre družine, ki bi mogla dobro plačati, da bi dobili lep dinar za hrano in stanovanje. Imaš dobre zveze in zato Te prosim, da glej, ako nam v tej zadevi ne bi mogel kaj pomagati. Dobro mleko, najboljša postrežba in krasen zrak morem na našem hribu zagotoviti in ravno tako prijazno gostoljubnost. V resnici bi nam bila velika pomoč, Rudolf, kajti nam gre zelo tesno, četudi še ne trpimo pomanjkanja. V duhu vidim Tvoj ironični obraz, Rudolf, ker si mi naprej povedal, da mora tako priti in da vsak vodnjak enkrat vsahne, če nima nobenega dotoka. Seveda: si imel prav, jaz pa sem bil lahkomisljen norec. Zato se tudi ne smem pritoževati.

Sedaj pa nič več o nas. Sedaj bi rad slišal, kako gre kaj Tebi. Tvoja ločitev nas je zelo zadela. Mislim, da morem